

vendar se mi zdi, da vse to gre nekam predaleč. Duhovnik je vendarle posvečena oseba in to posvečenje mora priti na neki način na dan. Duhovnik mora tudi na viden način predstavljati svoj stan, zakaj to, da je duhovniški stan nekaj posebnega, ne bo noben zgodovinski razvoj izbrisal. Zato je za duhovnika tudi primerna obleka opravičena. Pravijo, da ni nujno, da duhovnik vedno nastopa kot duhovnik. To je resnica, toda duhovnik je vedno duhovnik, in tega se mora nujno zavedati. Obleka ali vsaj kolar mu bo v tem kar dobra opora. Seveda je treba paziti, da bo ta noša kolarja združena tudi z estetskim čutom, da ne bo duhovnik morda zaradi svoje zanikrnosti odbijajoč v družbi ljudi. Prav je, da se sklicujemo na kreposti, toda tudi obleka ni kar tako brez pomena. Namesto kolarja bom rad prevzel katerokoli drugo znamenje, toda dokler ga Cerkev ne predpiše, se bom le držal še kolarja. V tem oziru je pravoslavna duhovščina mnogo bolj dosledna, saj večina od njih potuje in hodi okrog le v talarju. Morda bi nam lahko bili pravoslavni sobratje v tem majno v zgled in opomin.

Glavni razlog, ki govori o prid noše kolarje ja pa ta, da je duhovnik v kolarju vedno tiha pridiga za svoje okolje, pa naj se tega zaveda ali ne. Id morda je ta njegova tiha pridiga bolj uspešna kot pa tista izgovorjena na prižnici! Vedno sem potoval v kolarju. Nikoli nisem doživel kaj hujšega, kar bi se mi morda pripetilo zaradi noše kolarja. Ravno nasprotno: v vlakih in avtobusih sem na veliko presenečenje dobil večkrat prostor, ko je bilo vse napolnjeno. To sem izrecno pripisal noši kolarja.

Lahko bi navedel še druge razloge, pa tega ne maram, ker ne želim iz tega skromnega prispevka narediti celo apologijo na temo: Noša kolarja. Toda ne smemo pozabiti: Živimo v svetu, ki je poln reklam in oglasov, poln plakatov. Zakaj ne bi tudi mi duhovniki postali živi oglasi Gospodarja, kateremu zvesto služimo? Ali niso za to tudi kolarji prav primeren način? Sicer se pa za to novodobni način evangelizacije zavzema že cela vrsta odličnih teologov in govornikov. Tudi v modernem svetu ne smemo izgubiti iniciative in zato bodmo majhno manj sramežljivi, ko se gibljemo v modernem svetu. Kot duhovniki nimamo kaj zgubiti — lahko pa pridobimo in osvojimo ves svet.

VILKO ŠOLINC

OB »MISLIH O KOLARJU«

Članek o nošnji kolarja je bil najbrž napisan z željo, da bi sprožil debato. V literaturi o duhovništvu, kakršne je po svetu veliko, se zlasti po zadnji vojni vse bolj množe knjige, ki opozarjajo, da ni mogoče o duhovniku pisati danes tako, kot so pisali pred desetletji ali celo v 17. in 18. stoletju. Za nami je tudi koncil, ki v odloku o življenju in službi duhovnikov zahteva prenovitev našega gledanja na duhovništvo.

Že s samo razvrstitvijo poglavij o duhovniških opravilih (čl. 4, 5 in 6), ko je na prvem mestu oznanjevanje božje besede, na drugem delitev zakramentov in evharistija, na tretjem pa vodstvo božjega ljudstva, je nakazana sprememba poudarka, saj so doslej po objektivni vrednosti stavili na prvo mesto evharistijo in češčenje Boga.

Ni dvoma, da je mogoče dobro zagovarjati zahtevo, naj bo duhovnik čim bolj blizu tistim, ki jim oznanja božjo besedo. Avtorji opozarjajo na zgled sv. Pavla, ki je bil z vsem svojim življenjem blizu ljudem, h katerim ga je Kristus poslal, »da bi vse pridobil za Kristusa« (navaja R. Salaün v knjigi »Qu'est-ce qu'un prêtre?« Paris 1965, 35). V prvih stoletjih ni bilo razlike med laiki in duhovniki niti pri bogoslužnih opravilih, toliko manj v običajnem življenju in na cesti.

Papež Celestin I. je pred 1500 leti pisal škofom v Galiji, ko je zvedel, da nekateri hočejo s posebno vrsto obleke ljudem pokazati svoje notranje krepostno življenje: »Od ljudstva ali od drugih nas mora razlikovati naš nauk (znanje), ne pa obleka; obnašanje, ne pa oblačenje; čista vest, ne pa obredi. Če bomo namreč začeli iskati novosti, bomo poteptali izročilo, ki so nam ga sporočili predniki; namoestili ga bomo s praznoverjem. Preprostih ljudi ne smemo zavajati; bolj smo jih dolžni poučevati kot pa pred njimi igrati. Ni naša naloga vplivati na njihove oči, ampak jim srca utrjevati v zapovedih«¹⁾ (Epist. ad episcopos prov. Viennensis et Narbonensis, PL 50, 431; na pismo opozarja prej navedena knjiga).

Papež Leon XIII. je že v prejšnjem stoletju opozarjal, naj se duhovniki »ne zapirajo v cerkve in župnišča, ampak naj gredo med ljudi ter naj se z vsem srcem zavzamejo za delavca, ubogega, za človeka nižjih slojev« (navaja Salaün, 42). Naročal pa je nekaj, česar s tradicionalnim načinom pastirovanja ni bilo mogoče doseči, kot priča zgodovina. Zato se zdaj marsikje trudijo, da bi to dosegli tudi s sprostivijo glede duhovniške noše in celo v tipično romanskih deželah kot prvo stopnjo dovoljujejo hoditi brez talarja.

Podobno je bilo z zahtevo Leonovega naslednika sv. Pija X., naj bi ljudje dejavno sodelovali pri maši s petjem: danes vidimo, da tega kljub vsemu prizadevanju ni bilo mogoče doseči, dokler ni koncil omogočil sodelovanja s petjem v domačem jeziku.

Kakor so dušnopastirski razlogi narekovali spremembe v liturgiji, tako isti razlogi narekujejo, da cerkvena oblast omogoči duhovnikom večjo bližino ljudem tudi glede oblačenja. Navedene besede papeža Celestina nas opozarjajo, da tako gledanje ni nekaj novega in nevarnega, ampak je v zvezi spristnim cerkvenim izročilom.

MARIJAN SMOLIK

II INTERNACIONALNI SKOLASTIČKI KONGRES U OXFORD-EDINBURGHU, 11—17. IX 1966,

— U spomen 700-godišnjice rođenja bl. Ivana Duns Skota —

Ove godine proslavljena je, na dostojan i svečan način, 700-godišnjica rođenja franjevačkog vodećeg filozofa i teologa **IVANA DUNS SKOTA** održanjem u Oxfordu i Edinburghu II Internacionalnog Skolastičkog Kongresa. Kongres je zamislio, organizirao i vodio hrvatski mariolog u Rimu, m. p. o. **Karlo dr Balić**, predsjed-

1) Discernendi a plebe vel caeteris sumus doctrina, non veste; conversatione, non habitu; mentis puritate, non cultu. Nam si studere incipiamus novitati, traditum nobis a patribus ordinem calcabimus, ut locum supervacuis superstitionibus faciamus. Rudes ergo fidelium mentes ad talia non debemus inducere. Docendi enim sunt potius quam ludendi. Nec imponendum eorum est oculis, sed mentibus infundenda praecepta sunt.